

Sunuş

Yapısı ve işleyişleri bakımından bazı farklılıklar göstermekle birlikte bütün toplumda varolan aile kurumu, günümüz toplumlarında işlevlerinden bazılarını diğer kurumlara devretmesine karşılık, başka bir şekilde yerine getirilmesi mümkün olmayan temel işlevleri nedeniyle varlığını ve önemini sürdürmektedir.

Ancak, gerek dünyada gerekse ülkemizde son dönemlerde yaşanmakta olan değişim süreci teknolojik ve ekonomik şartlarla sınırlı olmayıp sosyal ve kültürel alanları da etkilemektedir. Bu değişimden etkilenen kurumların başında aile kurumu gelmektedir.

Bilindiği gibi kırsal nüfusun ve tarımsal üretimin belirleyici olduğu sanayi öncesi tarım toplumundan sanayi toplumuna geçiş süreci insanlık tarihindeki en köklü dönüşümlerden birisini oluşturmuştur. Ülkemiz açısından konuya bakılacak olursa, ülkemizde bu sürecin özellikle son yarım yüzyıllık dönemde hızlı bir şekilde yaşandığı görülmektedir.

1950 yılında nüfusun yaklaşık % 75'i köyde, % 25' si şehirde yaşarken, kentli nüfus 1980'de % 50 günümüzde ise % 70' lere yaklaşmıştır. Bu durum, kısa sayılabilecek bir zaman dilimi içerisinde ülke nüfusunun yarıdan fazlasının köylerden şehirlere göç ettiği anlamına gelmektedir. Köy ve şehir ortamları arasındaki farklılıklar dikkate alınacak olursa bu dönüşümün ekonomik ve sosyal yönleri olduğu kadar kültürel sonuçları da önem taşımaktadır. Ayrıca son yirmi yıllık dönemde yaygınlaşan kitle iletişim araçlarının kültürel etkileri de göz önünde bulundurulacak olursa ülkemizin hızlı bir dönüşüm süreci içerisinde olduğunu söyleyebiliriz. Bunun yanı sıra, ülkemizin genç bir nüfus yapısına sahip olduğu gerçeği, konunun önemini bir kat daha arttırmaktadır.

Öte yandan hızlı değişim sürecine bağlı olarak aile yapısıyla ilgili ortaya çıkan sorunlar diğer kurumlara da yansımakta ve zaman zaman önüne geçilemez sosyal problemlerin ortaya çıkmasına neden olabilmektedir. Ailenin bölünmesi, parçalanması, tek ebeveynli ailelerin giderek artması, boşanma oranlarının yükselmesi, suç oranlarının artması, uyuşturucu kullanımı, metropollerde sokak çocukları olgusunun ortaya çıkması ve giderek çoğalması, bireysel ve toplumsal şiddetin yaygınlaşması, kimlik bunalımı, psikolojik rahatsızlıklar, tatsizlik vb. gibi insanları ve dolayısıyla toplumu tehdit eden sorunlar baş gösterebilmektedir.

Sosyal sorunların üstesinden gelebilmenin yolu bu değişimlerin farkında olunması ve hesaplanabilir yapı analizlerinin yapılabilmesi ve sorunlar çözümü mümkün olmayacak bir aşamaya gelmeden gerekli önlemlerin alınmasıdır. Bu nedenle, toplum hayatının en temel birimlerinden birini oluşturan aile kurumu ve sorunlarıyla ilgili güncel bilimsel verilerin toplanması toplumsal değişim süreci içinde ortaya çıkan problemlerle ilgili önlemlerin alınması ve sağlıklı politikaların oluşturulabilmesi açısından hayati bir önem taşımaktadır.

Ülkemizdeki sosyal sorunların tespiti ve çözümü ile Türk ailesinin bütünlüğünün korunması, güçlendirilmesi ve sosyal refahının artırılmasına yönelik ulusal ve uluslararası bilimsel araştırmalar yapmak veya yaptırmak, projeler geliştirmek, desteklemek, bunların uygulamaya konulmasını sağlamak ve aileye yönelik millî bir politikanın oluşmasına yardımcı olmak amacıyla faaliyet göstermekte olan Bakanlığımıza bağlı Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü aile konusundaki bilimsel çalışmalarını desteklemek, toplamak ve yine bu alanda çalışanların bilgilerine sunmak amacıyla 'Aile ve Toplum' dergisini 7 yıldan beri yayınlamaya devam etmektedir.

Akademik faaliyetler ile toplumsal gerçekliklerimiz arasında sağlam bir bağ kurulmasına ve olumlu bir etkileşim sürecinin gerçekleştirilmesine katkı sağlamasını ümit ettiğimiz 'Aile ve Toplum' dergisinin bu yeni sayısının yayınlanması vesilesiyle, katkı sağlayan makale sahiplerine, Danışma Kurulumuzun değerli üyelerine ve dergiyi yayına hazırlayan Kurum çalışanlarına teşekkür ederim.

Güldal AKŞİT

Devlet Bakanı